

Tabela 1-b

KONTROLA – ŠTETJE VAROE OD 12. III. DO 3. IV. 1989

Št.	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	Sa:
LR/panj datum:	marec																				april			
II.	510	33	22	35	30	115	12	9	22	79	78	94	56	62	218	173	51	12	3	5	5	1	1	1626
III.	538	48	40	56	26	54	21	34	78	90	85	90	32	10	47	52	28	14	1	6	4	2	0	1356
VI.	740	64	43	104	42	96	134	69	80	138	175	281	90	58	89	78	33	24	7	5	4	1	0	2355
IX.	685	37	5	29	38	111	123	58	91	90	111	143	49	20	19	58	26	32	9	7	1	0	0	1752
X.	715	88	45	65	66	73	48	47	137	133	190	214	129	36	100	143	36	20	4	6	0	4	2	2301
XIV.	390	24	5	33	10	18	39	25	42	21	47	73	21	12	34	52	74	44	46	20	2	0	0	1032
	3578	294	160	322	212	467	377	252	450	551	686	895	377	198	507	556	248	146	70	49	16	8	3	1042

vili smo le močne družine. Na ta način smo dokazali, da je lahko uspešno tudi zdravljenje z manjšo koncentracijo fluvalinata.

Domnevam, da se z mojimi ugotovitvami ne bodo strinjali vsi čebelarji, zato jih prosim, da nam posredujejo svoje izkušnje. Za boljši prikaz mojega dela sem naredil grafikon povprečja šestnajstih družin. (Tabela 1a in tabela 1b). Grafikon prikaže odpad zajedavcev med 12. marcem in 1. aprilom 1989. Pregledi po prvem aprilu niso zanimivi, saj je odpadla le po ena ali dve varoi, in to le ob zunanjih satih v vogalih. Domnevam, da so čebele ob čiščenju satovja izbezale iz njega tudi mrtve varoe.

Prednosti zdravljenja s klartanom pred doslej znanimi zdravili in načini zdravljenja so tako zaradi načina dela čebelarjev kot glede na način doziranja občutne.

Uporaba zdravila ne povzroča nobenega razburjenja čebel ali pada matice, kar je bila česta posledica doslej znanih in uporabljenih zdravil.

Z zdravljenjem sem nadaljeval tudi leta 1990. Pri spomladanskem zdravljenju sem uporabil klartan, kot večina čebelarjev na

Gorenjskem, in sicer po navodilih Alena Kovačevića (1:4 aktivne snovi).

Z zdravljenjem sem začel 30. marca, trajalo pa je do 22. aprila 1990. Zdravil sem vse panje na pasišču v Mačkovcu. Povprečni odpad varoe je bil minimalen (30. 3. šest varoj, 31. 3. 2,2, 1,4, 1,5 in 2,4, 0,5). Zaradi minimalnega odpadanja zajedavcev sem prenehal z vsakodnevno kontrolo.

Nekoliko drugače sem spremljal zdravljenje doma. V LR panju št. 7 sem do 13. aprila uporabljal ameriški plastični trak z zdravilom apistan, nato pa sem ga zamenjal z običajno deščico klartana, ki je bila do tega datuma v panju št. 18. Ti dve družini sta bili po razvoju in moči zelo enaki. Učinek zdravljenja pa je razviden iz tabele št. 2.

Domnevam, da je bilo zdravljenje kljub minimalnim rezultatom smiselno, saj so kasneje pri čebelarjih, ki svojih družin niso zdravili, le-te začele odmirati.

Jesensko zdravljenje sem začel s polaganjem smrekovih deščic z isto koncentracijo zmesi klartana kakor spomladi. S štejetjem sem pričel 21. avgusta, odpadle varoe pa sem štel do 10. septembra 1990. Odpadle varoe sem štel od prvega dne, in to ne glede na vremenske razmere. Pri beleženju dnevnega števila odpadlih zajedavcev sem spremljal tudi druga dogajanja v okolici. Lepo vreme je bilo od 24.–31. avgusta, 25. avgusta sem začel dodajati sladkorno raztopino, 1. septembra pa je deževalo in hrani sem dodal tudi zmlati česen. Tega dne sem tudi ugotovil, da je panj št. 14 prazen. Tej družini je odpadlo 1190 varoj (3,5-krat več kot pri ostalih). Od vseh štiriindvajsetih družin pa je bila le ta družina iz močnega tujega roja. O tem

Tabela 2
Grafikon povprečnega števila preživelih varoj
spomladi 1990 od 28. 8. - 21. 9. 90

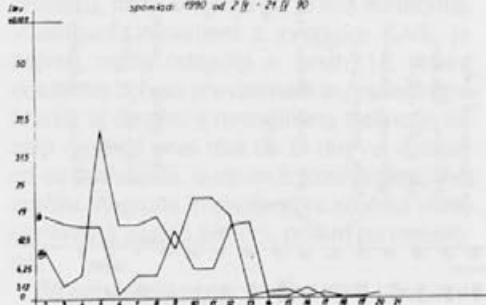

Tabela 3-a

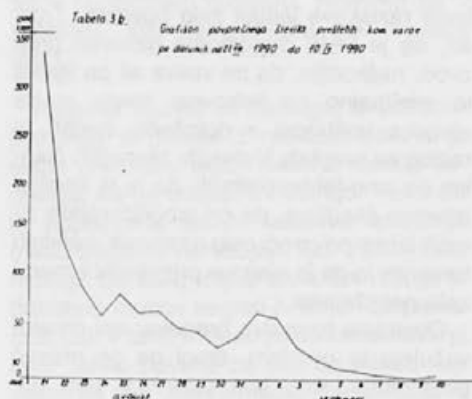
KONTROLA – ŠTETJE VAROE OD 20. VIII. DO 10. IX. 1990

Št. LR	datum: avgust										september										opomba		
	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8		9	10
II.	227	52	52	36	61	71	76	23	34	33	48	51	65	12	2	1	0	3	7	0	2	856	v sept. izgubil matice
III.	192	72	65	26	28	25	26	18	23	19	30	52	58	1	1	2	0	1	0	2	1	642	
V.	143	45	24	25	22	25	25	47	33	48	17	47	30	6	1	2	0	1	0	0	2	2	545
VII.	324	141	109	58	86	68	99	74	86	87	67	133	92	46	15	10	3	2	2	0	2	1504	močan
IX.	179	65	43	22	83	32	52	43	42	46	40	38	33	15	14	4	8	0	0	2	8	749	
XI.	277	162	82	75	96	59	53	61	46	62	54	61	37	47	37	17	6	5	3	2	3	1245	močan
XIII.	196	131	113	61	72	60	74	69	84	80	57	74	89	65	44	33	24	12	4	4	8	1356	
XIV ₂₀	1190	380	249	163	262	209	156	75	33	10	2	odmrla družina										2729	tuji roj
XVII.	oddal	224	83	110	67	43	55	42	48	70	58	70	90	56	34	14	20	5	0	1	4	1094	
	2730	1272	820	576	757	592	616	452	429	455	373	526	494	248	148	83	61	29	16	13	30	10720	
	341,3	141,3	91,1	64,0	84,1	65,8	68,4	50,2	47,7	50,6	41,4	65,8	61,8	31,0	18,5	10,38	7,63	3,63	2,0	1,63	3,75	1191	:9 panj

primeru sem razmišljal, ko sem prebiral mnenja nekaterih čebelarjev, da se ob rojenju poveča telesna temperatura čebel, zaradi česar zajedavci odpadejo. Trdim, da to ne drži. Zadnje dni kontrole sem pri družinah št. 1 in 2 ugotovil brezmatičnost. Obe matice sta bili mladi, zato mi vzrok brezmatičnosti ni znan. Ugotovil pa sem, da se odpadanje varoe poveča v deževnem ali oblačnem vremenu.

Potek jesenskega zdravljenja prikazujem v tabelah 3a in 3b.

V štiridesetletni praksi sem si pridobil veliko izkušenj, vendar vedno pogosteje premišlujem, da mi dosedanje izkušnje vedno manj koristijo. Čebelarji in čebele smo veliko izgubili, ko je prenehala mediti ajda. Vem, da te paše niso bile izdatne, bile pa so zelo koristne za zdravje čebel. Poleg tega so se zelo spremenile tudi razmere v ozračju. Že tri desetletja vodim evidenco donosov medu in pri tem sem

opazil, da tudi Medard ni več tisto, kar je nekoč bil.

Lahko bi našel še mnogo drugih podobnih primerov, vendar to ni potrebno, saj spremembe v naravi opažamo vsi.

VSEM ČEBELARKAM IN
ŽENAM ČEBELARJEV ČESTITAMO
OB DNEVU ŽENA 8. MARCU.

ZČDS